

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezéség hivatalos közleményei, iránycikkék, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Perczel táb. következő jelentést küldött a' honvédelmi bizottmány elnökéhez:

Szegedi hadiszállás mart. 22-én 1849.

A' szöreg-szentiványi megerősített ellenséges állomásnak elfoglalása, részünkről ma reggel 8 óráról 12-ig tartott kemény csata után megtörtént.

Az ellenség 12—14 ágyuival és mintegy 4—5 ezernyi népével védelmezé három igen erős redoutuban állomását, de miután Szentivány helységét, Ferget őrnagy vezérlete alatt Wasa-gyalogságunk négy százada a' legveszélyesb keresztágyuzások között, szuronyszegezve rohammal elfoglalá, 's egyebütt is két óra hosszat tartott ágyutüzelés mellett seregeink mindenütt vitézül előhaladtak, az ellenség minden állomásaiból és sáncaiból kiszalasztatott.

Az ellenségnek egy része még ezentul is üzetvén Béba felé, újra csatarendbe állott; de itt rövid küzdés után a' 8-ik honvéd zászlóalj és különösen a' Semsey kapitány parancsa alatt álló lovasüteg megverte és elszalasztotta azt.

A' Szentiványból Kanizsa felé menekvő ellenségnek üzése, mint szinte tulszárnyalási megrohanása alkalmával, a' 3-ik huszárezrednek csekély ugyan, de annál jelesb százada számos foglyot tön, sokakat levágott, egy ágyut 's három löszertárszekeret elfogott, a' midőn is Sárpi főhadnagy tüntette ki magát különösen.

Ezek után a' Deszkre vonuló ellenség egy része szintén üzőbe vétetvén, az onnan is kiverettetett és a' legnagyobb rendetlenségben futott Béba felé; Szöreg, Deszk és Szentivány porráégettetett, a' rácz seregnek több száz marhája pedig birtokunkba jutott.

Igy ma délutáni 4 órakor diadalmas csapataimmal 's zsákmánnyal megrakottan — miután előbb a' szöregi 's más sáncozat is lerontatám — a' nép ezreinek örömrivalgásai közt Szegedre visszatértem.

Különösen meg kell még említenem gr. Bat-

thyány Kázmért, ki maga is személyesen részt vett az ütközetnél, saját maga vezérlett egy huszárszakaszt, megrohaná az ellent, 's többeket levágatván, egy szertárszekeret elfogatott. Továbbá Sauska Jenő nemzetőri őrnagyot, ki a' csongrádi lovasságot vezényelvén, bátorságát a' megrohanásnál akép tünteté ki, hogy maga egy párt levágott az ellenség soraiból.

Theodorovics tábornok is, csak egy hajszálon függött, hogy elkerülhette az elfogatást.

A' Maroson at Makónál átküldött kis dandárom igen jelesen viselé magát, Zombor falut elfoglalá; az ellenség közül 80 — 100-at levágott, 150-et elfogott, kik közt több császári tisztek és számos határőrök is voltak. 120 löfegyver jutott birtokunkba. Ekként majd csak felszereljük népünket. A' kis Zomborban létezett szép menyinyiségű gabonát is birtokunkba ejtettem, már nagy részét át is szállítottam.

Szentivány bevételénél egy császári kapitány maradt halva a' csataterén.

Az elfoglalt falvak harangjai ágyüöntéshez alkalmazhatók.

U. I. mart. 23-kán reg. 4 órakor Zentáról.

Épen most vett hivatalos jelentés szeriat a' Szabadkán feküdt 1-ső hadosztályom, kiadott dispositióm szerint, Gál ezredes vezénylete alatt Zentát — az ellenség makacs ellentállása után — elfoglalá és számos lőszer és élelmi szerek jutottak birtokunkba. Az ellenség itt is nevezetes veszteséget szenvedett. Az első berohanást Perczel Miklós őrnagy vezérlette.

E' szerint isten segítségével az egész combinált operatio sikerült. Debreczen, martius 28-kán 1849.

A' honv. bizottm. nevében.

Ujabb győzelem.

Szemere Bertalan felső magyarországi teljhatalmu orsz. biztos ur következő jelentést küldött Miskolcraól f. e. mart. 27-ről a' honvédelmi bizottmányhoz.

Ismét egy diadalt nyertünk.

A' hadsereg Pest felé vonulván, Benitzky őrnagy ur egy kis hadtesttel 's néhány ágyuval Gömörbe ment.

Megtudta csak hamar, hogy a' zolyomi hadseregből egy osztály Civalárt dzsidas, egy zászlóalj Vimphen, két század Baumgarten gyalog és 2 röppentyű Losoncra érkezett, részint Losoncot 's vidékét kirabolni, részint a' gömöri védsereget szétűzni, melly intézkedés naponként félelmesb kezd lenni az ellenségnek.

F. hó 20-kán Benitzky őrnagy Osgyánból kiindul és 12 órakor délben Losonc közelébe ér 's az előőrson állt 's hirt dobszó mellett ijedve vi-vő Vimphen század után sietve vonul a' városba.

A' huszárok, bár igen kevés volt, a' sereg élén csak 32, hatalmasan bevágtatnak, vágva, ölve az ellenséget, melly az előtt kevéssel érkezett meg 's éppen evésnél volt.

Gyalogságunk több oldalról nyomult a' főpincz felé, a' huszárok minden felé rémülést terjesztenek, honvédeink az időközben rendbe állt 3 század ellent megszalasztják, a' bázakat szuronyal veszik be, ágyu-kartácsaink a' rohanó dzsidas csapatot vitézül visszariasztják, 6 legény és 1 kapitány első lövésre halva maradván.

Eképpen az ellenség 1 rövid órai csata után rohanva futamodott meg, legelől ALMÁSI dzsidas ezredes.

Elesett az ellenségből 1 alezredes, a' Vimphen ezredből 1 dzsidas kapitány, 2 gyalog százados, 1 gyalog főhadnagy, 43 gyalog, 37 dzsidas.

Fogoly lett 1 őrnagy Inkey Eduard, 2 kapitány, 2 főhadnagy, és több altisztek, összesen dzsidas 48, gyalog 174.

Ezen kívül igen sok podgyász (ezek közt tábori kápolna, sok rend-jel, kamarás-kulcs, zeneszerek, hadbírói irat-tár.

Katona-ló 40, tiszt-ló 16. A' pénztárban mintegy 27,000 pfr. Mind ez itt van, holnap odébb szállítom.

Mieink közül alig van pár halott, és néhány sebesült.

Minden tiszt, minden honvéd, és természetesen minden huszár teljesíté köteleességét.

Éljen Benitzky az okos és szereac-és vezér, ki olly kevés erővel olly szép győzelmet vívott ki, kövesse isten áldása hadilépéseit.

Kelt Debreczenben, mart. 28-án 1849.

A' honvédelmi bizottmány.

RENDELET.

Tapasztaltatván, miszerint a' katonaság között számos olly kártékony egyén találkozik, kik az álladalom legnélkülözhetlenebb vagyonát, a' löszert a' lakosoknak eladni merészlik: annál fogva

közhirré tételik, hogy nemcsak az olly katona, ki ezt cselekszi, hanem az is, ki a' bűnösen áruba bocsátott löszert megveszi, rögtönítelő bíróság elé fog állíttatni; mit is a' legnagyobb nyilvánosság útján köztudomásra juttatni ezennel felhivatnak minden illető hatóságok.

Debreczen, marlius 27-kén 1849.

a' honvédelmi bizottmány.

Németh László háromszéki kormánybiztos következő hivatalos tudósítást küldött Csány László teljhatalmu orsz. biztos urhoz:

S. Szentgyörgy, mart. 24. 1849.

Az igazságos isten ügyünket megsegítette. A' camarilla erdélyi hydrájának feje meg van törve. Az áruló Puchner hasontársaival együtt üldözött vadként szalad. Utitársa senki más, mint a' lelkiismeret mardosó kigyója — 's milliók átka.

Tisztei le az utolsó katonáig a' hű századokkal együtt gyalázzák; ugy kell neki 's a' haza minden árulóinak. Mi meghajoltunk volna előtte, ha keblünkről le nem szakad, de ő tört ragadva meg akara gyilkolni, 's nehéz átkunk az anyagyilkost megfogá — az erdélyi kerületből senki oly gyalázatosan nem szökött meg, mint ő. Szebenből Verestoronynál ugrott bé. Az erdélyi vérfürdő előidézéséért a' marciangló öntudat soha ne adjon lelkének nyugalmat!

Brassó bevétele után, az itt Háromszéken maradt volt tábor 21-én a' temesi szorosba vonult üldözni az ellent, 's Beke József ezredes 's Szabó Nándor őrnagy 's tábori parancsnok vezérlete alatt ismét egy nagyszerű csatát vívott ki — az ellen sokkal nagyobb seregét a' vitéz székelyek békergették Oláhbonba. Sok sebesültjeik és halottjaik vannak, míg a' mieink közül alig két három halott, 's néhány sebesültet számlálnak. Zsákmányul esett több mint 200 szekér tele különböző podgyászokkal, butorokkal és fegyverekkel terheltén, ezt a' generalis a' hely színére kimenvén, a' vezérnek 's tábornak ajándékozá, — 's most minden nap szállítják bé Szentgyörgyre, árverés útján eladatni.

A' bemenekült katonák, ugy látszik, nem igen szeretik az oláhországi léget, ki a' hogy teheti, szökök vissza, áll be csapatunkba.

Heydte a' megtestesült alacsonyosság, Töröcsváránál menekült; már első éjjen 300 legénye szökött meg.

Isten a' rabló főnököket rég elhagyta, embe-reik lassan lassan elhagyandják.

Háromszék ma különös szerencsében részesült: a' Nagy hadvezér, már most nem csak osztrolenkai hős, hanem Erdély megmentője Bem tábornok meglátogatta. Nekem is szereucsem volt, a' határszálen fogadva S. Szt. Györgyig 's visz-

szakisérni. Minden helységekben a' hálás öröm kifejezése, sokszorozott éjlenekben tört ki. Tornyaikban megmaradt harangjaink zúgtak 's Ilyefalván, Szt. Györgyön a' leányok virág koszorúkkal halmozzák el.

Különösen megdicsérendők Szt. György lelkes leányai. E' hölgyek most közelebről, több mint hat hétszáz ezer töltenyeket készitének 's ma mikor az ellenség mesze tova üzeték, virág koszorut babér füzért kötnek a' hősök fejére. A' koszorukat maga a' generál vette át, 's meg nem sebesült karjára tűz.

Csak még a' lelkesülés főhelyére, Kézdi Vársárhelyre szerettem volna követni, de a' fontos teendők visszahívák. Isten vigyen nagy férjfiú, Petőfiként csak bámulni tudlak, a' székely ezentúl nagy lakomája, mint' ima közt egy nevet mindég megemlítend és ez Te Erdély megmentője, nagy vezérem Te vagy. Németh László, t. h. kormány biztos.

Nem hivatalos rész.

Belső-Szolnokmegye átalakult; nagy változáson ment keresztül, nem szellemben és érzelemben, mert e' részben vagyunk a' régiék, hanem külsőleg változtunk meg, azaz: megyei szerkezetünk alakítottatott át a' Királyhagón-tuli megyék mintájára; vagy is megesett az, minek félvvel ezelőtt kellett volna megtörténni, hogy sok baj megelőztessék, mi ránk haromlott az átokverte erdélyi hiános institutiók miatt. Egyesülésünk Magyarhonnal rég meg volt írva papiroson, de életbe csak most kezd lépni. Országos főköormánybiztosunk átlátván, hogy a' Királyhagón inneai megyei tisztviselők a' mostani terhes körülmények között milly rosszszul vannak fizetve munkakörükhez képest, rendelkezett a' megyei főispánnak a' tisztviselők fizetésének a' Királyhagón-tuli 2-od rendű megyék szerinti rendezése iránt; e' szerint kedvező alkalom nyílt a' szerkezet átalakítására, 's főispánunk megkészté a' tervet, 4 fő- és 8 alszolnokságokra osztván a' megyét, melly némi változtatásokkal el is fogadtatott a' kormány-biztos által; minek folytán folyó hó 29 én képviselő választmányi gyűlés tartatott, a' midőn főispánunk felolvastatá e' tárgyban vett levelet a' fő kormány-biztosnak, készített és módosított tervét, ezután a' tisztá kijelélést, melly a' választmány által is helybehagyatott, 's itt következik. Első alispán: gróf Kornis Elek, 2-ik alispán: Pataki Dániel, főjegyző: ifj. Rácz István, 1-ső a' jegyző: Simon János, második a' jegyző: Gyárfás Ferencz. Fő szolgabírák: Torma Ferencz, Keczei Mihály, Simó Ferencz, Torma Samu. Alszolnokságok: Técsi Samu, Méhesi József, Rácz György, Halmágyi László, Pécsi Ádám, Mózsai Ferencz, Kádár Lajos, ifj. Mózsai Sándor. Esküttek: Eper-

jesi Károly, Vinter József, Molnár András, Haragos János, Benedekfi István, Barthos József, Rácz László, Pécsi Imre. Hadi-pénztárnok: Mózsai József; házi pénztárnok: Veres János; Levéltárnok: Pataki Ferencz; kiadó: Boér György; 1-ső alispáni bésorozó: Kömives Iván. Dézsi állomási biztos: Zsibay Sándor; rettegi: Szócs József. Főszámvevő: Ungvári György. Mérnök: Pataki József. Főorvos: Szócs Samu; orvos: Pap Dani; sebészek: Budai Mihály, Telegdi Zsigmond, Beregszászi Ferencz, egy hely üres. Börtön felügyelő: Binder János. Irnokok: Koltai Ferencz, Szarvadi Károly, Csákány Károly, Balogh Károly.

Legtöbb gondot adott az első alispáni állomás betöltése, nem azért mintha nem akadott volna arra való egyén; hanem mivel nagyfontosságú magas hivatalnak tartók 's szokottaristocratiai nézeteinkből kiindulva, mivel mi mint méltóságos vármegye-régolta ismeretesek vagyunk, holmi dűdáb nemest vagy polgártársat nem örömet néztünk volna a' fényes polczon, mellyet csak családi tekintély segítségével lehet méltókép betölteni, b. szolnoki vélekedés szerint. Igy lön gróf Kornis Elek 1-ső alispán, ki egyébíránt igen becsületes, jó szellemű derék ember, a' felső táblának is tagja. Főispánunk ígéré, hogy tisztviselőinknek nem sokára utasítást fog adni, addig dolgaink kevés szerep változtatással in statu quo folynak.

Rab elbocsátásért közkereset alatt volt alispán, mit e' lapok olvasói is tudnak, Keczei Mihály lett egyik főszolgabíránk. Ennek megértésére tudni kell a' dolog történetét. Egyik törvényszéknek sem volt kedve ez ügyet elővenni, a' kormánybiztos rendeletnek eleget kelle tenni, az özszes egyes bíróság sorsvonás utján vélte elhatározandónak mellyik széknek jusson részébe a' szerencse, ez ügyet ellátni; a' kételzők neve két papírra íratván egy sapkából kihuzatott 's Keczei részére a' legszerencsésebben ütött ki a' dolog. Az isten adta, sors rendile szék elis látta az ügyet 's Keczeit, mivel az ellene való tanuk rossz hír nevű emberek voltak, hiszen börtönben mások nem is lehetnek 's mivel azok vallomásai is egymással ellenkeztek, pedig a' törvényszék a' vádlott tagadása esetére, legalább két becsületes tanu vallomásán kell hogy alapítsa ítéletét, a' vész törvény szabályai szerint, feloldozandónak ítéltetett, melly ítélet sebes postán a' főköormánybiztosághoz felterjesztetett, honnan válaszul jött, hogy az ítélet ellen nincs kifogás, tehát helybe van hagyva, 's így lehetett Keczei főszolgabíró. A' törvényszék még többre is ment ítéletében 's kimondá, hogy Keczei hivatalába visszahelyezendő, de már erre a' kormánybiztos azt válaszolta: hogy azért alispánnak még el nem ismerheti. Ez az ügy története, mellynek leírását már régebben i-

gértem. Egyébiránt a' törvényszékek jól viselik magokat, fuggesztenek és oldoznak, oldoznak és fuggesztenek a' mint lelkiismeretek sugalja. A' testi büntetésnek nagyobb barátjai mint a' bebörtönözésnek, pedig a' kettő egyesítve jó.

A' Királyhágon túl lefegyverzett határőrök közül 25 szökött katona elfogatott tisztii erélyesség következtében 's Dézsre hozatott.

Az Ilosvai szegény egyház, harangjait a' házának felajánlotta. Mart. 15-k és 19-én városunk kivilágítottatott 's másnap buzgó imát emeltünk a' mindenek urához hazánk jobb létéért 's Bemünk életéért.

Vegyes hírek.

— Hivatalos adatok nyomán tudjuk, miszerint Bem hős altábornagyunk az oláhországi francia és török ügynökségekkel magát ujabban is közvetlen érintkezésbe tévén, határozottan biztositatott a' nevezett két hatalmasságnak ügyünk igazsága felőli meggyőződése 's irántunkii rokonszenvéről.

— A' Közl. szerint Sardinia folyó hó 12-kén ünnepélyesen felmondta Austriának a' fegyverszünetet 's a' harcz kezdetét f. hó 19 — 20-ra várták. Eddig tehát már újra viv az oiasz szabadsági szellem az osztrák zsarnokság ellen.

— A' Honvéd egyik minapi számában írva volt, miszerint két udvarhelyszéki (meg nem nevezett) falu lakossága az illető (meg nem nevezett) parancsnok által, a' múlt őszi székely táborozásból haza bocsáttatott a' parancsnokot terhelőleg, a' két helységet pedig követelőleg illető bizonyos adósság elengedéseért. Mivel az érdekelt környékbeli mendemonda a' gyanuval N. és Kis Galambfalva helységeket és Sebessi őrnagyot terhelte, Sebessi őrnagy ur az említett két község gyűléséből kelt két darab bizonyítványt terjesztett a' kormánybiztosság elibe arról, hogy a' galambfalviak nem pénzért bocsáttattak haza, hanem akkori kormánybiztos Berzenczei L. rendeletéből, azon hir következtében, miszerint a' székely földet is ellenséges béntés fenyegette; mi a' székely erő egy részének a' belbátorság fentartására alkalmazását tette szükségessé. Ezt olvasóinkkal tudatni, az őrnagy ur, 's az érdekelt két helység becsülete érdekében méltányosság iránti köteleességünknek tartottuk.

(1) Kolozsmegyében B. Hunyadon, K. Sz. királyt, és K. Földen, udvari kert, szőlő Erdő, és kaszálók, ugy udvari helyen fekvő zsellér házak melyekben ré-

szint szolgálatot tévő, részint taxát fizető emberek laknak most is, örök áron eladók, vagy bérben kiadók; értekezhetni Kolozsvártt tanácsos Gyulay Józseffel. (3)

(1) Gróf Teleki Domokosnak a' szamosújvári útban fekvő kis jenei fogadója folyó év SzentGyörgy napján egy vagy több évekre haszonbérbe adandó; bővebb értesítést szerezhetni a' fennirt grófnak piacz sori házánál lakó számtartójától. (3)

Eladó ékszerek.

(1) Kolozsvártt a' Hidutzában 285. szám alatt ezüst mives Erdődi Sándornál kész arany colliek, és fülbevalók, 's különbféle ezüst portékák találtatnak — illendő áron — eladók. (2)

(1) Egy Dobokamegyében keblezett, Alsó-Balázsfalva nevezetű csendes helységben lévő jószágba egy jól kiképzett gazdatiszt kerestetik; Az ajánkozó bővebb értesülést vehet ez iránt b. középuczában az 533. szám alatti háznál. (3)

(2) Az ugynevezett hosszuczában, a' barompiacz közelében, 429 szám alatt fekvő ház 1500 □ öl terjedelmű kerttel eladó. Bővebben értekezhetni iránta nyugalmazott főharminczados Darnóczival. (3)

FIGYELMEZTETÉS.

(2) Luczerna és Lóhere, mindennemű fűszer portékák; megállapodott pesti Fuchs és külföldi szivarok legjobb minőségben találtatók Kolozsvártt a' vadmacska kereskedésben. (3)

HIRDETMÉNY.

(2) A' kolozsvári katonai élelmi főbiztosság részéről ezennel közhírré tétetik:

1-szor. Hogy Szunyogh István századosnak mart. 22-ről kelt jelentése szerint, a' parancsnoksága alatt álló csapat által lefoglaltattak: ökor 40 darab, tehén 2 dar., borju 12 d.; összesen 54 darab marha.

2-szor. A' széki mozgó nemzetőri század által mart. 16-kán kezdve folytatott portyázatban, megyei biztos Kászoni János és Bárdi István századosnak Pusztakamaráson mart. 23-ról kelt jelentése szerint, lefoglaltattak az álladalom részére:

a) több gazdasági réz- és vaseszközök 's egy ezüst kanál.

b) számos juh- és bányabőrök 's egy kozsók.

c) 1 barnapej csikózó kancza, 1 fekete hitvány paripa, 1 tarka hátú fekete kis kancza, 1 pej kancza csikó 1 éves, és 1 barna kancza; összesen 5 darab ló.

d) több asztal-, vászon 's fehéreneműek, egy kartonkötös, nőhunda, vikler és urasztali abrosz.

e) üstök.

Ezen marhák és portékák Kolozsvártt, katonai élelmi gazdakezelő Csulak Dániel utján, maga rendén megláthatók, a' lehető tulajdonosok arra utasítván, hogy követeléseiket, mátol számítandó 12 nap alatt az e' végre kirendelt jogosság felett ítélő bizottmányhoz adják bé; mely határidő elteltével mindezen marhák és portékák közárveres utján el fognak adatni. Kolozsvártt, mart. 27-en 1849. (3)

Hirdetés.

(2) Középuczában a Barra háznál van eladó egy 15 markos, hét éves, ép barnapeji kancza jutányos áron (3)